

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.802/2024/13.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2025. március 11. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2024. október 22. napján kihirdetett 11.B.41/2024/23. számú ítéletét helybenhagyja.

A szabadságvesztésbe beszámítja a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban 18 707 (tizennyolcezer-hétszázhet) Ft büntügyi költség merült fel, melyet a vádlott visel.

A vádlott tényleges tartózkodási helye: Bv. Intézet.

A másodfokú bíróság határozata ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A Miskolci Törvényszék a bűnösség beismerésének elfogadását követően az előkészítő ülésen meghozott, a rendelkező részben írt ügydöntő határozatában Terhelt1 vádlottat emberölés bűntettének kísérlete [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdés] miatt 4 év szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, melyből feltételes szabadságra nem bocsátható. A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztésbe beszámította. Az elkövetés eszközét képező kést elkobozta, rendelkezett a lefoglalás megszüntetését követően az egyéb bűnjelek jogi sorsáról (vádlott részére kiadás, állam tulajdonába kerülés, megsemmisítés) és kötelezte a vádlottat 294 415 Ft büntügyi költség viselésére.

[2] Az ítélet ellen a törvényben biztosított határidőben az ügyészség jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, elsődlegesen a bűnösség beismerésének elfogadását sérelmezve, a támadott

határozat hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása, másodlagosan a büntetés súlyosítása érdekében (25. sorszámú elsőfokú irat).

[3] A vádlott és a védő tudomásul vették az elsőfokú bíróság határozatát.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.400/2024/2. számú indítványában az ügyészségi perorvoslatot módosítással tartotta fenn. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem sértett eljárási szabályt és törvényesen fogadta el a vádlott bűnösséget beismerő és a tárgyalásról lemondó nyilatkozatát. Helyesen vont következtetést bűnösségre és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jogi szabályoknak. A büntetés súlyosítása iránti fellebbezést viszont fenntartotta, mert az önbíráskodó jellegű, kitartó szándékú élet elleni cselekményt elkövető vádlottal szemben álláspontja szerint a büntetési célok eléréséhez szigorúbb büntetés szükséges.

[5] A védő az ügyészségi indítványra tett észrevételében utalt rá, hogy a vádlott megpróbált segítséget kérni a sértetthez, ami azt támasztja alá, hogy nem kívánta a sértett halálát. Az elsőfokú bíróság által alkalmazott joghátrány arányos, ezért a vádhatóság által sérelmezett ítélet helybenhagyását kérte (7. sorszámú másodfokú irat).

[6] A jogorvoslatot az ítéltábla a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el, melyen a vádlott nem kívánt részt venni, az ügyészség a súlyosításra irányuló indítványát fenntartotta, míg a védő a határozatot helybenhagyását tartotta indokoltnak.

[7] Az ügyészségi fellebbezés nem alapos.

[8] Figyelemmel arra, hogy az ügyészség a perorvoslatot kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentette be, illetve a módosítás folytán tartotta fenn, a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett részét bírálta felül a Be. 590. § (3) bekezdése szerint. E részben a másodfokú bíróság kiemeli, hogy az eredeti tartalommal fenntartott vádlói fellebbezés teljes felülbírálatot igényelt volna, viszont a másodfokú bíróság területén működő ügyészség a fellebbezést visszavonhatja és érdemben módosíthatja is, mely nyilvánvalóan meghatározza a továbbiakban a jogorvoslati célokat és ezáltal a felülbírálat kereteit és a revízió formáját is. Ezen okok miatt jelen ügyben korlátozott felülbírálatra került sor.

[9] A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai azonban a felülbírálatot kiterjesztik a szankciós fellebbezésnél is az eljárási szabályok betartására, az abszolút és súlyos relatív hibából eredő hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre, ha a vádlottat fel kell menteni vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, valamint a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésre [Be. 590. § (5) bekezdés a) pont, aa) és ab) alpontok – c) pont, (5a) bekezdés]. Értelmszerűen a mértékes fellebbezésnél a büntetés kiszabása a fellebbezés oka és a cél: a büntetésre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása, ezért a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontban foglaltak jelen esetben a Be. 590. § (3) bekezdésében írtaknak feleltethetők meg. Ezen túl a másodfokú bíróság hivatalból vizsgálta a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása szerint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezéseket is.

[10] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja értelmében ugyanakkor a másodfokú bíróság nem vizsgálhatta és nem is vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, mivel a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be, illetve tartották fenn. Ebben az esetben az első fokon megállapított tényállás rögzül, azaz a tényálláshoz kötöttség teljes.

[11] Az ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást a perjogi szabályokat betartva folytatta le. Nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a-h) pont], sem olyan relatív eljárási hibát [Be. 609. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a-d) pont],

ami az érdemi felülbírálatot kizárta volna. Szükséges külön utalni rá, hogy a bűnösség beismerésének elfogadása a perrendnek megfelelően történt, a hármaskor perjogi feltétel [Be. 504. § (2) bekezdés a-c) pont] maradéktalanul teljesült. Erről az elsőfokú bíróság igen részletes és alapos indokolást adott ítélete [22-26] bekezdéseiben, melyben foglaltakkal a másodfokú bíróság is egyetértett. A bűnösség beismerésének elfogadását már a fellebbezési főügyész is sem kifogásolta, ettől függetlenül a perjogi revíziója során az ítéltáblának behatóan vizsgálnia kellett a jogkérdést.

[12] Az ítéletben is rögzített tény, hogy a vádlott enyhe fokú gyengeelméjűsége és személyiségzavara a cselekmény idején is fennállt, melynek elkövetését ugyan megkönnyíthette, de a beszámítási képességet kóros elmeállapot nem zárta ki. Ezen állapota – amint az elsőfokú bíróság részletes vizsgálata is tisztázta – a vádlottat nem akadályozta, hogy a bűnösséget beismerő nyilatkozatának természetét és elfogadásának feltételeit megértse [Be. 504. § (2) bekezdés a) pont], a beszámítási képessége és beismerésének önkéntessége iránt észszerű kétely továbbá nem mutatkozott [Be. 504. § (2) bekezdés b) pont]. A szellemi fejlődés és a személyiség zavara igazoltan nem hatott ki a beszámítási képességre, a beismerés önkéntességét pedig a törvényszék igen aprólékosan, igen nagy gondossággal ellenőrizte az előkészítő ülésen. E körben utal rá az ítéltábla, hogy még a beszámítási képesség esetleges korlátozottsága sem zárja ki automatikusan a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadását (BH2021. 160.I.). Jelen esetben pedig még korlátozottság sem volt rögzíthető, az enyhén gyengeelméjű terhelt nyilatkozatai hűen és hitelesen mutatják, hogy megértette a vádat és következményeit, a bíróság figyelmeztetését, és a bűnösség beismerésének hatásait az alapvető normákat sértő cselekménye elbírálása során. Ezen túl a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozata egyértelmű volt és az eljárás ügyiratai azt az elsőfokú ítéletben foglaltak szerint alátámasztották [Be. 504. § (2) bekezdés c) pont].

[13] A felülbírálat kiterjesztése során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság – büntethetőségi akadály hiányában – törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére. Nem volt észlelhető olyan körülmény, mely a terhelt felmentését vagy az eljárás megszüntetését tette volna szükségessé.

[14] A vádlott cselekménye valóban a Btk. 160. § (1) bekezdése szerint minősülő emberölés büntetettének befejezett és viszonylag közeli kísérletét valósította meg. Helytálló a szándék enyhébb, eshetőleges formájú meghatározása is, mely ugyan közel áll a direkt formához, de a vádlott cselekmény utáni azon magatartása, hogy szomszédjának jelezte, miszerint a vérző sértettnek segítségre van szüksége, az enyhébb megítélésű szándékosságot jelzi.

[15] A büntetés kiszabásakor irányadó bűnösségi körülményeket az elsőfokú bíróság alapvetően helyesen feltárta és rögzítette. A már büntetett vádlottnál azonban a fiatal felnőtt életkor nem enyhít. Ugyanakkor az elkövetés eszközének „veszélyes” volta és a kitartó szándék nem súlyosító tényezők. A vádlott cselekménye elsősorban a használt kés folytán minősül élet elleni bűncselekmény kísérletének, ezért az elkövetési tárgy súlyosítóként figyelembevételre a kétszeres értékelés tilalmába ütközik. Másfelől az állandósult bírói gyakorlat szerint az ölési cselekményeknél különösen veszélyes jellegű rendszerint olyan eszköz, mellyel szemben a védekezés szinte kizárt, így például nagyméretű fejsze, vasvilla, hosszabb vasdorong, fanyárs, ólmos bot, betonvas. A szándék, a hasonló jellegű indulati cselekményekhez hasonlóan hirtelen alakult ki és nyomban megjelent a külvilágban. A szúrások többszörös volta alapján kitartó jelleg nem mutatható ki.

[16] A bűnösségi körülmények helyesbítésének indokoltságától eltekintve a törvényszék a cselekményt részletesen feltáró, a bűnösséget beismerő és az eljárás adatai alapján tettét megbánó vádlottal szemben a büntetési célok elérésére alkalmas, a büntetés-kiszabási elveknek megfelelő, tetterányos szabadságvesztés büntetést szabott ki, mely kifejezi az egyéniesítést is. Az enyhítő szakasz alkalmazása ellenére túl enyhének nem tekinthető,

lényeges súlyosítására ezért a másodfokú bíróság nem látott alapot, így az ügyészségi fellebbezés eredményre nem vezethetett. Nyilván a büntetés túl szigorúnak sem ítéltető, ezért enyhítésre sem volt törvényes ok. A közügyektől eltiltás alkalmazása is szükséges, tartama megfelelő, a szabadságvesztéssel arányos.

[17] Az ítélet egyéb, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra bocsátásból kizárásra, az előzetes fogvatartás beszámítására, a bűnjelekre és a bűnügyi költségre vonatkozó, egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezései is törvényesek.

[18] A kifejtettekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a vádhatósági fellebbezés alaptalansága miatt a Be. 605. § (1) bekezdése alapján – döntően helyes indokainál fogva – helybenhagyta.

[19] A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött további idő beszámítására vonatkozó rendelkezés a Btk. 92. § (1), (2) bekezdésén alapszik.

[20] Az ítéltábla a fellebbezési eljárásban a kirendelt védő részvételével kapcsolatban felmerült bűnügyi költséget a Be. 613. § (1) bekezdése értelmében állapította meg, melyet a vádlott köteles viselni.

[21] A másodfokú bíróság egyben a Be. 604. § (3) bekezdés c) pontja alapján tüntette fel a terhelt megváltozott tényleges tartózkodási (fogvatartási) helyét.

[22] Ellentétes döntés hiányában a másodfokú végzés ellen a Be. 615. § (1) és (2) bekezdése értelmében nincs helye fellebbezésnek.

Debrecen, 2025. március 11.

Dr. Háger Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Bakó József s.k. előadó bíró, Dr. Diószegi Attila s.k. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 11.B.41/2024/23. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.I.802/2024/13. számú végzése által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2025. március 11.

Dr. Háger Tamás s.k.
a tanács elnöke